

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

39073

Aşağıdaki soruların **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Port Alaçatı Projesi, İzmir ili Çeşme ilçesi Alaçatı Mahallesi'nde, kıyı ekosistemleri, sulak alanlar, azmaklar ve doğal sit alanlarıyla iç içe geçmiş son derece hassas bir bölgede hayata geçirilen büyük ölçekli bir yapılaşma ve turizm projesidir. Proje alanı, doğal su rejimi, flora ve fauna dengesi, kıyı ekosistemi ve yerel biyolojik çeşitlilik açısından korunması gereken bir alan niteliği taşımaktadır. Bu nedenle söz konusu alanda yürütülecek her türlü faaliyetin, çevre hukuku, imar mevzuatı ve ekolojik koruma ilkeleri çerçevesinde azami hassasiyetle ele alınması zorunludur.

Buna karşın Port Alaçatı Projesi kapsamında, düşük yoğunluklu yapılaşma izni verilmiş olmasına rağmen bu sınırların aşıldığı, doğal sit alanlarında izinsiz kazı ve dolgu faaliyetleri yürütüldüğü, azmakların doldurulduğu, projeye dahil olmayan parsellerde kanal açma ve yol yapımı gibi müdahalelerde bulunulduğu, hafriyat atıklarının uygun olmayan alanlara dökülerek çevrenin kasten kirletildiği yönünde ciddi ve çok sayıda iddia bulunmaktadır. Bu müdahalelerin, bölgedeki su dolaşımını bozduğu, doğal yaşam alanlarını tahrip ettiği ve geri dönüşü mümkün olmayan ekolojik zararlar doğurduğu ifade edilmektedir.

Söz konusu çevresel tahribat iddiaları İzmir Bölge İdare Mahkemesi'nin imar planlarını iptal eden kararlarına, Çeşme Belediyesi tarafından düzenlenen yapı tatil zaptına, belediye tespit yazılarına, fotoğraf ve video kayıtlarına ve ulusal ile yerel basında yer alan çok sayıda habere dayanmaktadır. Ayrıca Çeşme Yarımada Çevre Derneği tarafından Çeşme Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan suç duyurusunda, çevrenin kasten kirletilmesi, izinsiz dolgu ve kazı faaliyetleri, kaçak hafriyat dökümü ve sit alanına aykırı uygulamalar ayrıntılı biçimde ortaya konulmuştur.

Bakanlığınızın, çevrenin korunması, ekosistemlerin sürdürülebilirliği, doğal sit alanlarının muhafazası ve imar uygulamalarının denetlenmesi konularında merkezi ve asli sorumluluğu bulunmaktadır. Ancak Port Alaçatı örneğinde, bu denli kapsamlı ve belgeli çevresel tahribat iddialarına rağmen Bakanlığınız tarafından etkili, şeffaf ve caydırıcı bir denetim mekanizmasının işletilmediği; ihlallerin önlenmesi ve çevresel zararın durdurulması yönünde kamuoyuna yansıyan somut bir idari adım atılmadığı görülmektedir.

Yargı mercilerinin harekete geçmemesiyle birlikte idari denetimin de fiilen devre dışı kalması, çevre hukukunun büyük ölçekli projeler karşısında uygulanamaz hâle geldiği yönündeki kaygıları güçlendirmektedir. Bu durum yalnızca Port Alaçatı özelinde değil, Türkiye genelinde çevreyi korumakla yükümlü idarenin işlevini yerine getirip getirmediği sorusunu da gündeme taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Port Alaçatı Projesi'nin bulunduğu alanda Bakanlığınız tarafından bugüne kadar hangi tarihlerde ve hangi kapsamda çevresel ve imar denetimleri yapılmıştır?
2. Yapılan denetimlerde doğal sit alanına müdahale, azmak doldurulması, izinsiz kazı ve dolgu faaliyetleri veya ruhsata aykırı yapılaşma tespit edilmiş midir?
3. Tespit edilen ihlaller varsa, bu ihlaller nedeniyle hangi idari yaptırımlar uygulanmış, faaliyetlerin durdurulması veya eski hâle getirilmesi yönünde hangi kararlar alınmıştır?
4. Çeşme Yarımada Çevre Derneği tarafından yapılan suç duyurularında yer alan çevresel tahribat iddiaları Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir? Değerlendirilmişse sonuçları nelerdir?
5. Yargı makamlarının harekete geçmemesi nedeniyle çevreyi ve ekosistemi korumaya yönelik idari denetimlerin etkisiz kaldığı yönündeki eleştiriler hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?